

Pau Casals és un català universal, admirat i respectat arreu del món per haver estat un gran músic i un gran defensor de la Pau, dels Drets Humans i de Catalunya. La seva trajectòria musical i personal, la seva manera de pensar i els seus actes el converteixen en una persona excepcional, rellevant, que honora el nostre país i la nostra història.

“El meu violoncel és el meu amic, el més estimat amic”

“El veritable respecte per la música...consisteix a donar-li vida”

“Els anys esdevenien un calidoscopi dels llocs, relacions i impressions noves”

Pau Casals va néixer el 1876 en el si d'una família humil del Vendrell. El seu pare era músic i tocava l'orgue de l'església i el piano. Escoltant el so dels dos instruments, va aprendre a estimar la música. De ben petit ja va voler tocar l'orgue, però els peus no li arribaven als pedals, així que va haver d'esperar a tenir nou anys per poder fer-ho. Un bon dia van arribar al Vendrell uns pallassos musicals que s'anomenaven “Los tres bemoles”. Un d'ells tocava, còmicament, un instrument format per un pal d'escombra encorbat que imitava un violoncel. En Pauet, va quedar tant fascinat pel so d'aquest instrument que, uns dies més tard el seu pare, amb l'ajuda del barber del poble, li van construir un instrument format per una carabassa buida amb un batedor i una corda.

Però no va ser fins als onze anys que en Pau va sentir per primera vegada un veritable violoncel. Això va ser en un concert que el professor de l'Escola de Música de Barcelona Josep Garcia va fer al Vendrell.

I així va ser com en Pau va decidir que aquell instrument passaria a ser el seu company de viatges i aventures.

Amb la seva mare se'n va anar a Barcelona per iniciar els estudis de violoncel. Va ser allí on va descobrir el compositor Johann Sebastian Bach. Va trobar un plec de partitures i, molt excitat, les va començar a tocar. Aviat va començar a introduir canvis en les tècniques d'interpretació del violoncel. Per a ell semblava ben senzill: els seus braços no podien restar enganxats al cos, havien de treballar pel millor so de l'instrument; ell, l'arquet i el violoncel formaven un tot a favor de la música i del sentiment. Amb la seva nova manera de tocar i una intuïció especial per interpretar les partitures es va convertir a poc a poc, en un dels més grans intèrprets de violoncel.

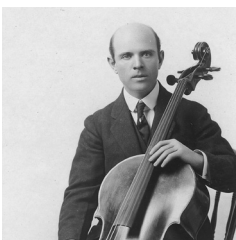
Recomanat pel pianista i compositor Isaac Albéniz va viatjar a Madrid, on la reina Maria Cristina li va concedir una beca. Amb la seva mare i els seus dos germans petits es van instal·lar a la gran ciutat, sota la protecció i l'amistat del comte Morphy, secretari de la reina. En Pau tenia setze anys.

La seva formació musical avançava. De la cort espanyola el van enviar cap al Conservatori de Brussel·les, on després de la humiliació rebuda per part d'un dels mestres, Pau Casals va decidir marxar

“Qualsevol guerra és terrible, però una guerra civil ho és més encara. És la lluita d’un veí contra un veí, d’un germà contra un germà, d’un fill contra un pare...”

“Aquesta casa és l’expressió i la síntesi de la meua vida de català i d’artista”

“Les úniques armes de les què dispo són la batuta i el violoncel...”

a París. Aquesta decisió va implicar el trencament dels lligams amb Madrid i la retirada de la pensió per part de la reina.

A París, la capital dels artistes, hi va conèixer la misèria. Va decidir tornar a Barcelona, on li van oferir ser professor de violoncel de l’Escola Municipal de Música i, més tard del Conservatori del Liceu. Però la recança de no haver-se’n sortit a París el va fer tornar, i finalment va aconseguir triomfar amb l’orquestra de Charles Lamoureux. Així començava una nova època que el va portar arreu del món: Estats Units, Argentina, Rússia, Hongria, Brasil, Regne Unit... Van ser nombroses les ciutats per les quals Pau Casals va deixar sentir el so del seu violoncel. Un viatge succeïa l’altre, feia nous amics en cada país i el públic i la crítica omplien d’elogis el jove talent.

I va ser així com va trobar la necessitat de buscar un espai per al repòs i el descans. Va decidir construir una casa vora el mar a Sant Salvador, prop del Vendrell. En aquesta casa Pau Casals hi passava els estius amb la seva família i els seus amics i al llarg dels anys es va convertir en un indret molt especial i estimat per Pau Casals. Avui, aquesta casa és la Vil·la Museu Pau Casals, i la seu de la seva Fundació Privada.

Però cada home viu en un espai i en un temps, i aquests dos factors fan de variables en el camí de cada ésser. Pau Casals, conegut com un gran músic internacional, també era un català que va patir la Guerra Civil Espanyola. En acabar la guerra, com molt altres catalans, va haver de fugir.

Pau Casals va marxar a Prada de Conflent, sense saber que mai més no tornaria a la seva terra ni tampoc a la seva casa de Sant Salvador. Com més tristesa li provocava la fugida de la gent del seu país, com més patia per la misèria que vivien els seus compatriotes, més s’adonava que havia de lluitar en dos sentits. Calia ajudar les persones a recuperar la seva dignitat i calia protestar davant de els injustícies que es cometien al seu país i en altres països del món.

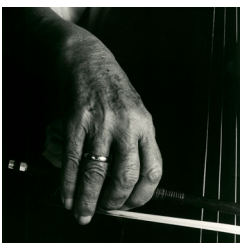
Va repartir els diners que havia guanyat com a músic entre els milers de persones que van anar a parar als camps de refugiats al sud de França, però quan va veure que els governants no reaccionaven a les penúries de tanta gent, va decidir deixar de tocar el violoncel. Va renunciar als concerts, va renunciar als aplaudiments, va renunciar als escenaris, als viatges i al reconeixement i va dir NO.

Durant molts anys Pau Casals restà en silenci. Només entre els quatre parets de la seva cambra, el violoncel repetia un dia i un altre el llenguatge sublim de la música. Els seus amics no l’oblidaven i sovint l’anaven a veure per animar-lo a tornar a tocar, però ell sempre s’hi negava. En acostar-se el bicentenari de la mort de Johann Sebastian Bach li van proposar la direcció d’un Festival Bach als Estats Units amb la millor orquestra i els millors solistes del món, però Pau Casals s’hi va negar. Aleshores van pensar d’organitzar el festival Prada. I així va ser com Pau Casals va tornar a tocar en públic. Des dels països més llunyans arribaven dones i homes disposats a sentir i veure el millor músic del món.

“No tornaria a tocar públicament mentre les democràcies no canviessin llur actitud envers Espanya”

“La música, aquest meravellós llenguatge universal, hauria de ser una font de comunicació entre tots els homes...”

Va repartir els diners que havia guanyat com a músic entre els milers de persones que van anar a parar als camps de refugiats al sud de França, però quan va veure que els governants no reaccionaven a les penúries de tanta gent, va decidir deixar de tocar el violoncel. Va renunciar als concerts, va renunciar als aplaudiments, va renunciar als escenaris, als viatges i al reconeixement i va dir NO.

Durant molts anys Pau Casals restà en silenci. Només entre els quatre parets de la seva cambra, el violoncel repetia un dia i un altre el llenguatge sublim de la música. Els seus amics no l'oblidaven i sovint l'anaven a veure per animar-lo a tornar a tocar, però ell sempre s'hi negava. En acostar-se el bicentenari de la mort de Johann Sebastian Bach li van proposar la direcció d'un Festival Bach als Estats Units amb la millor orquestra i els millors solistes del món, però Pau Casals s'hi va negar. Aleshores van pensar d'organitzar el festival Prada. I així va ser com Pau Casals va tornar a tocar en públic. Des dels països més llunyans arribaven dones i homes disposats a sentir i veure el millor músic del món.

Després d'un temps de viure a Prada, Pau Casals es va traslladar a Puerto Rico, la terra on havia nascut la seva mare. La seva activitat musical cada vegada era més intensa i reconeguda arreu del món i a poc a poc es va anar convertint en un símbol d'home lluitador per la pau i els drets humans dels pobles.

I així va ser com va decidir portar per tot el món una de les seves composicions més conegudes El pessebre que ell mateix va musicar sobre un poema d'un poeta català i amic seu que es deia Joan Alavedra.

Amb aquesta actitud Pau Casals va esdevenir un personatge universal reconegut i condecorat en moltes ocasions. Un dels dies més importants de la seva vida va ser quan li van concedir la Medalla de la Pau de les Nacions Unides. Pau Casals tenia 95 anys i després de dirigir l'himne que ell mateix va compondre, es va adreçar a tots els que l'escoltaven i els hi va dir:

Fa molts anys que no toco el violoncel en públic, però crec que he de fer-ho en aquesta ocasió. Vaig a tocar una melodia del folklore català. El Cant dels Ocells. Els ocells, quan són al cel, canten: “pau, pau, pau”, i és una melodia que Bach, Beethoven i tots els grans haurien admirat i estimat. I a més, neix de l'ànima del meu poble.”

I amb el so d'una corda emocionada, va repartir la melodia del seu poble per tots els racons del món... ●

CRONOLOGIA PAU CASALS

- 1876** Neix al Vendrell el 29 de desembre.
- 1885** El seu pare i un amic li construeixen la carabasseta, considerat el seu primer violoncel.
- 1888** Inicia els estudis a l'Escola Municipal de Música de Barcelona.
- 1889** Comença a tocar en públic al Cafè Tost de Barcelona.
- 1890** Descobreix les suites de Johan Sebastian Bach.
- 1893** La reina Maria Cristina li concedeix una beca i inicia els estudis al Real Conservatorio de Música de Madrid.
- 1895** Viatja a Brussel·les i a París. Renuncia a la beca de la reina Maria Cristina.
- 1896** Torna a Barcelona, on s'incorpora com a professor de l'Escola Municipal de Música i del Conservatori del Liceu.
- 1899** Debuta a París amb l'Orquestra Lamoureux.
- 1901-1905** Cinc anys de gires internacionals el consoliden com el millor violoncel·lista del moment. El 1905 comença a conviure amb la violoncel·lista Guilhermina Suggia.
- 1906** Debut del trio Cortot-Thibaud-Casals.
- 1910** Debuta a Viena al Gran Saló del Musikverein.
- 1914** Es casa amb la soprano Susan Metcalfe i s'estableixen a New Rochelle, Nova York.
- 1915** Primers enregistraments per a la Columbia Gramophone Company.
- 1919** Rebutja tocar a Rússia mentre no s'hi restableixin els principis democràtics.
- 1920** De retorn a Barcelona, crea l'Orquestra Pau Casals.
- 1926** Crea l'Associació Obrera de Concerts.
- 1933** Rebutja tocar a Alemanya mentre no s'hi restableixi la llibertat.
- 1936** Fa concerts benèfics per a les víctimes de la Guerra Civil. Inicia els enregistraments de les Sis suites per a violoncel de J.S. Bach.
- 1938** Últim concert a Barcelona en benefici de la Societat d'Ajuda als Infants.
- 1939** Marxa cap a l'exili i s'instal·la a Prada de Conflent, França, amb Francesca Capdevila. Inicia l'ajuda als refugiats catalans i espanyols i fa concerts benèfics per la França no ocupada.
- 1946** Decideix no tocar públicament mentre els països democràtics vencedors de la Segona Guerra Mundial no canvïin la seva actitud envers el govern de Franco.
- 1950** Primer Festival de Prada.
- 1955** Fa el primer viatge a la terra natal de la seva mare, Puerto Rico.
- 1957** Primer Festival Casals a San Juan de Puerto Rico. Es casa amb Marta Montañez i estableix la residència a Puerto Rico.
- 1958** Concert i discurs a favor de la pau mundial a les Nacions Unides .
- 1960** Estrena de l'oratori *El Pessebre* a Acapulco, Mèxic.
- 1961** Concert a la Casa Blanca, convidat pel president dels Estats Units, John F. Kennedy.
- 1962** Inicia la seva croada personal per la pau que el porta a dirigir l'oratori *El Pessebre* arreu del món.
- 1963** John F. Kennedy li atorga la Medalla de la Llibertat.
- 1971** Últim concert a les Nacions Unides, on li és concedida la Medalla de la Pau.
- 1973** Mor a San Juan de Puerto Rico el 22 d'octubre.
- 1979** Retorn de les seves despulles al seu poble natal, el Vendrell, el 10 de novembre.